

герскитѣ вълци юнашки отстояватъ противъ всички върху имъ насѣскани австрийски псета, и самата Австрия така сдrefя въ тази борба, че се вижда принудена противъ вълцитѣ да привика на помощъ Сѣверната мечка. Съ появяването на руситѣ на австрийска земя работата се обръща на опаки: отъ день на день венгерцитѣ губятъ; уморенитѣ борци изнемогватъ прѣдъ напѣна на изстѣпалитѣ противъ тѣхъ прѣсни сили. Задъ димѣтъ на пушкитѣ венгерскитѣ Богѣ, комуто Петйофи е пѣлъ такива вдѣхновенни химни, неможе да види вече какъо става съ неговия народъ, а прѣзъ трѣсъка на сабитѣ нечува и отчаения вопѣлъ на народа — когото връждебитѣ богове сж осждили на погибель. . . Петйофи — поради лични незгоди съблѣкълъ не прѣди много врѣме офицерскитѣ си мундиръ — се явява отново на бойното поле. Вечерята, прѣдъ 31 юлий 1849 год., той прѣкарва въ кѣщата на свой единъ старъ познайникъ въ Сегешваръ, и, помолба на домашнитѣ да рецитира пѣкоя отъ своитѣ пѣсни, той вдѣхновенно продекламирва написаната прѣди години пророческа рапсодия. —

Едничка мисль ми душа тревожи:
Че вкѣщи ще умрѣ на меко ложе. . . .

Не тамъ желязъ, а —

На боя въ стрѣвния капежъ,
На бурята срѣдъ вихърний въртежъ,
Тамъ, тамъ да паднѣ азъ;
Да се излѣе тамъ и менъ кръвта —
Тамъ съ радость азъ ще поздравѣ смъртта,
Па нека моя вѣкъ да заглушѣтъ
Звънѣтъ на сабитѣ, на пушкитѣ грѣмѣтъ;
Надъ трупа ми тогава,
На вихрени коне, летици къмъ побѣда и къмъ слава,
Да минжѣ моитѣ другари, безъ да ме сържѣтъ. —
Притѣпканъ, смачканъ въвъ прахѣтъ . . .

Както съ испѣрането тѣй и съ издекламирването на тази рапсодия Петйофи е изпълнилъ заповѣдта на съдбата — изъ глѣбинитѣ на неговата душа шепвяща за прѣдотредения нему край на живота!

4. Край на пѣсенята

Генераль Бемъ, при когото служи майоръ Петйофи, съзнавайки неговата цѣна, е лично заповѣдалъ на поета да

ms. N 442